

Barne- og familiedepartementet
Postboks 8036 Dep

0030 Oslo

Bodø 7. januar 2004

HØRINGSUTTAELSE TIL NY BARNEHAGELOV.

Private Barnehagers Landsforbund har i høringsuttalelsen valgt å ta utgangspunkt i det arbeidet kvalitetsutvalget har gjort i forhold til ny barnehagelov. PBL synes utvalget har gjort en god og grundig jobb, og at deres uttalelser bør vektlegges. PBL har kun valgt å komme med uttalelser der vi vil styrke deres arbeid og ytterligere ivareta våre medlemmers interesser.

PBL hadde ved årsskiftet 1389 barnehager som medlemmer. I disse barnehagene er det over 13000 ansatte og om lag 55 000 av 90 000 barn i private barnehager.

Statlig finansiering.

For å sikre en god kvalitet i barnehagene, må barnehagenes økonomiske rammevilkår være forutsigbar og tilstrekkelig. En slik forutsigbar og tilstrekkelig økonomi, skulle i utgangspunktet ha vært sikret gjennom den tidligere vedtatte bestemmelsen i barnehagelovens § 7 B om økonomisk likebehandling. Vi konstaterer at slik likebehandling ikke er på plass i de kommuner hvor PBL har medlemsbarnehager. Årsaken er at gjeldende forskrifter i praksis åpner for en betydelig økonomisk forskjellsbehandling som rammer barn i private barnehager.

På grunn av at økonomisk likebehandling ikke har blitt en realitet, opplever PBL at mange barnehager ikke har greid å innføre makspris i tråd med forutsetningene i barnehageforliket.

Barnehageforliket forutsatte at alle økte overføringer til barnehagene, skulle skje gjennom statlige overføringer. Forliket må på dette punkt gjennomføres, slik at kommuner og private eiere skal kunne oppfylle både nåværende barnehagelov og kvalitetshevende tiltak i en ny lov.

Med et overordnet statlig ansvar for finansieringen av barnehagesektoren, unngår en betydelige forskjeller mellom "rike" og "fattige" kommuner, samt at sektoren blir en ny arena for kamp om kommunale midler.

Den viktigste suksessfaktor for å kunne beholde og videreutvikle kvaliteten i sektoren, er derfor at staten opprettholder sitt finansieringsansvar for etablering og drift av barnehager. Statlig øremerket driftstilskudd må under enhver omstendighet opprettholdes, inntil full barnehagedekning og økonomisk likebehandling er gjennomført.

Kommunens ansvar som barnehagemyndighet.

Det er direkte uheldig at kommunene som ansvarlig barnehagemyndighet, har tilsyns- og godkjenningsmyndighet, er eier av barnehager, samt er finansieringsansvarlig overfor alle barnehager i kommunen. Kommunens mange roller slår spesielt uheldig ut overfor de private barnehagene, tatt i betraktning den konkurransesituasjon disse er i forhold til de kommunale barnehagene. Det er derfor nødvendig at den nye barnehageloven på en klarere måte skiller kommunens rolle som produsent av barnehagetjenester, med de organer som skal være barnehagemyndighet i kommunen.

PBL mener derfor at det bør opprettes et nasjonalt barnehagedirektorat, som fører tilsyn med barnehagesektoren. Barnehagedirektoratet bør etableres etter samme modell som Utdanningsdirektoratet.

Med vennlig hilsen
Private Barnehagers Landsforbund

Anne Berit Lyng Malmo
Styreleder

Arild M. Olsen
Daglig leder

PBLs merknader til utvalgte paragrafer:

Kapittel III

§ 6 Godkjenningsplikt

Punkt b foreslås endret til:

Antall barn som er til stede samtidig er 5 eller flere når barna er 3 år eller eldre, eventuelt 3 eller flere når barna er under tre år, og

§7 Barnehageeiers ansvar.

Andre avsnitt strykes i sin helhet

Nytt siste avsnitt:

Det skal opprettes kontrakt med foreldre/foresatte. Denne skal bl.a. gi informasjon om

- a. eierforhold
- b. formål
- c. hvem som er opptaksmyndighet
- d. opptakskriterier
- e. opptaksperiode og oppsigelse
- f. hvem som fastsetter foreldrebetalingen
- g. leke- og oppholdsareal pr. barn
- h. barnehagens åpningstid

Utkast til kontrakt med foreldrene/foresatte, skal legges fram ved søknad om godkjenning. Endelig kontrakt skal sendes kommunen på forespørsel.

§9 Ny overskrift: *Barnehagedirektoratets* ansvar.

PBL foreslår at det opprettes et *Barnehagedirektorat*. Ny tekst i § foreslås endret til: *Barnehagedirektoratet* har veiledningsansvar overfor kommuner og eiere av virksomheter av denne lov. *Barnehagedirektoratet* blir klageinstans i forhold til vedtak fattet av kommunen etter lovens §§10, 11, 16, 18 og 19 og der det følger av forskrifter gitt i medhold til denne lov. *Barnehagedirektoratet* fører tilsyn med at kommunen utfører de oppgaver den som barnehagemyndighet er pålagt etter denne lov.

Kapittel IV Barnehagemyndighetenes generelle oppgaver m.v.

§10 Godkjenning

Hele paragrafen endres til:

Virksomheter som tilfredsstiller gjeldende krav til barnehage, har rett til godkjenning. Nasjonal minstestandard for leke- og oppholdsareal gis i forskrift.

Ved nybygg og ombygging skal barnehagen utformes slik at barn med nedsatt funksjonsevne kan opptas i barnehagen.

Kommunens vedtak kan påklages til *Barnehagedirektoratet*.

Kommentar:

Dagens veiledende minstestandard for leke- og oppholdsareal i rundskriv, opprettholdes i ny forskrift.

§12 Overskriften endres til: Samarbeid om opptak.

§13 Nytt 2. avsnitt.

Kongen i statsråd kan gi forskrift om saksbehandlingsrutiner.

Kommentar:

Hovedhensikten med en slik forskrift er å sikre barn og foreldres interesser. Det bør i forskriften, klargjøres at et vedtak gjelder til sakkyndige har anbefalt at ny vurdering gjøres. Det skal, blant annet, hindre at det gjøres nye vurderinger hvis barnet flytter til annen barnehage, bydel eller kommune.

§ 14 Offentlig tilskudd til private barnehager.

1. avsnitt endres til:

Godkjente barnehager skal behandles likt i forhold til offentlige tilskudd.

Siste setning strykes.

§15 Denne paragrafen kan stå uendret, under forutsetning at paragraf 14 endres.

Kommentar:

Bestemmelsen om makspris ville vært uproblematisk dersom økonomisk likebehandling hadde blitt gjennomført i forskrift og i praksis. Dette i tråd med intensjonen i barnehageforliket.

§16 Overskriften foreslås endret til: Veiledning.

Første setning strykes. Ny tekst foreslås endret til:

Kommunen skal gi veiledning til barnehager, og kan gi pålegg om retting av uforsvarlige eller ulovlige forhold ved godkjente eller godkjenningspliktige virksomheter. Hvis fristen for å etterkomme pålegget ikke overholdes, eller hvis forholdet ikke lar seg rette, kan kommunen vedta tidsbegrenset eller varig stenging av virksomheten. Kommunens stengingsvedtak skal sendes *Barnehagedirektoratet* til orientering. Vedtak om retting og stenging kan påklages til *Barnehagedirektoratet*.

§17 Barnehagemyndighetens rett til innsyn.

Foreslås endret til:

Virksomhetens eier plikter å gi barnehagemyndigheten de opplysninger som anses påkrevet for å utøve myndighetens oppgaver etter denne lov.

Virksomhetens eier plikter å gi barnehagemyndighetene adgang til de lokaler der det drives barnehage eller virksomhet som er eller kan være godkjenningspliktige etter denne lov.

Kapittel V Personalet.

Forutsetningen for å kunne ha kvalitativt god drift i en barnehage over tid, forutsetter at personalet har høy kompetanse. På det tidspunkt hvor reell økonomisk likebehandling er oppnådd, og det er forutsigbarhet i de økonomiske rammene i sektoren, bør målsettingen være å øke pedagogtettheten i barnehagene.

§18 Ledelse:

Barnehagen skal ha en daglig leder.

Har den daglige lederen ikke førskolelærerutdanning, skal den som tillegges ansvaret for barnehagens pedagogiske innhold, ha slik utdanning.

§19 Barnehagens øvrige personale.

Bemanningen skal være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet. Norm for pedagogtetthet fastsettes i forskrift.

Barnegruppene skal ha en størrelse som er hensiktsmessig ut fra barnas alder og forutsetninger.

Kommentar:

Dagens norm for pedagogtetthet opprettholdes i ny forskrift.

§24 Nytt avsnitt tas inn: Barnehagen plikter å gi opplysninger dersom det er fare for at barn kan utsettes for kjønnslemlestelse, jfr. lov om kjønnslemlestelse § 2.